

Pedagogisch beleidsplan

BSO

Kinderopvang *De Benjamin*

Dit document is bijgewerkt in april 2023

door *K.D. van Gemerden - Huizer, beleidsmedewerker*

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Uitgangspunten.....	4
1.1 Uitgangspunt	4
1.2 Het bieden van emotionele veiligheid.....	4
1.3 Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van cognitieve en sociale competenties	6
1.4 Het overdragen van normen en waarden	7
2 De ruimte	7
3 Organisatie van de basisgroepen en medewerkers	8
4 Mentorschap	9
Literatuurlijst	9
Bijlage 1 Toestemmingsdocument	10

Inleiding

Onze buiten schoolse opvang is een kleinschalige organisatie. We bieden ouders de gelegenheid hun kinderen buiten schooltijd een opvang op Reformatorische grondslag te laten bezoeken. De identiteit sluit aan bij de gezinnen en bij de reformatorische basisschool 'Ds. Abraham Hellenbroekschool' in wiens pand de BSO mede gevestigd is.

De opvang wordt verzorgd door twee vaste medewerkers. Zij worden hierin ondersteund door het team en invallers van peuteropvang De Benjamin.

De buitenschoolse opvang wordt aangeboden tijdens de schoolweken op alle schooldagen, te weten maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag.

Voor schooltijd is er opvang vanaf 7.30 uur. De naschoolse opvang start bij het uitgaan van de Hellenbroekschool en wordt geboden tot 18.30 uur. Wanneer de school vanwege bijzondere omstandigheden op een afwijkende tijd uitgaat of gesloten is, wordt er ook op deze uren opvang geboden.

In 2023 zal bij wijze van proef op enkele dagen in de mei- en zomervakantie vakantieopvang worden aangeboden.

In dit document vindt u de pedagogische visie en het pedagogisch beleid ten aanzien van de opvang van de kinderen op de BSO.

1. Uitgangspunten

1.1 Uitgangspunt

Evenals de Ds. Abraham Hellenbroekschool zijn wij een organisatie op Reformatorische grondslag. De uitgangspunten daarbij zijn Gods Woord (vanuit de Statenvertaling) en de belijdenisgeschriften. We werken vanuit het besef dat de kinderen als individu unieke schepselen van God zijn met hun eigen gaven en talenten.

We zien het gezin als de hoeksteen van de samenleving. Samen met de school waarop de kinderen onderwijs ontvangen. Omdat ouders niet altijd in staat zijn hun kinderen na schooltijd direct op te vangen, zien wij het als onze mooie taak om namens hen voor de kinderen te zorgen. We willen hen een warme, veilige en liefdevolle omgeving bieden waar ze zichzelf mogen zijn.

Uitgangspunt van ons pedagogisch beleid zijn de vier pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven. De uitgangspunten, zoals die worden gehanteerd in de wet *Besluit kwaliteit kinderopvang en peuteropvangwerk*, zijn:

- Het bieden van emotionele veiligheid
- Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van cognitieve competenties
- Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van sociale competenties
- Het overdragen van normen en waarden

1.2 Het bieden van emotionele veiligheid

Kinderen hebben na een tijd van inspanning een omgeving nodig om te kunnen ontspannen. Op onze BSO bieden we na schooltijd een gezellige, sfeervolle omgeving waarin oog is voor alle kinderen. De pedagogisch medewerkers zijn er voor de kinderen om te luisteren naar hun verhalen, betrokkenheid te tonen en begeleiding te geven waar nodig.

We sluiten in de opvoeding en begeleiding van elk kind zo nauw mogelijk aan bij de opvoeding in het gezin. Daarom is de uitwisseling van informatie en bevindingen tussen ouder(s), pedagogisch medewerkers en indien nodig ook leerkrachten van groot belang. Hiervoor zijn pedagogisch medewerkers bereikbaar. Bij het ophalen van de kinderen is er de mogelijkheid om elkaar persoonlijk te spreken. Indien nodig kan er een (bel)afpraak worden gemaakt. Digitaal zullen ook bijzondere momenten worden gedeeld met de ouders.

Na de aanmelding bij de BSO heeft het afstemmen tussen ouders en pedagogisch medewerkers een grote plaats. Op het aanmeldformulier, dat via onze website te raadplegen is, kunnen bijzonderheden vermeld worden. Voordat de kinderen naar de BSO komen, is het belangrijk over praktische zaken op één lijn te komen. Om deze reden wordt er vooraf een gesprek met de ouders gepland. Soms zal dit gesprek buiten openingstijden van de BSO worden gehouden. Soms kiezen ouders er ook voor om met hun kind(eren) te ervaren hoe het is op de BSO. Tijdens dit bezoek is er voor het kind alle tijd om mee te spelen met de andere kinderen en aan te sluiten bij de activiteit om op die manier te wennen aan de opvang. Ook voert de mentor een intake gesprek met ouders en (oudere) kind(eren). Hierin wordt doorgesproken op de eventuele bijzonderheden die ingevuld zijn op het aanmeld formulier. Ook worden in dit gesprek belangrijke afspraken gemaakt over praktische zaken (zie bijlage 1) en een informatieboekje uitgereikt met informatie over de gang van zaken, de oudercommissie en het klachtenprotocol. Ook krijgen ouder en kind in dit gesprek alle ruimte om bijzonderheden over het kind te delen.

Op onze BSO zijn de lokalen sfeervol en overzichtelijk, ordelijk en functioneel. Het zijn rustgevende, gezellige ruimtes met verschillende speel- en werkhoeken. Ook zijn er duidelijke (omgangs)regels die door alle leidsters gedragen worden.

Zoals beschreven door van Keulen (2014) ondersteunt een goed dagritme het ontwikkelen, leren en spelen van kinderen. We hanteren een vast dagritme wat zowel pedagogisch medewerkers als kinderen houvast geeft.

Bij de voorschoolse opvang kunnen de kinderen vanaf 7.30 uur worden gebracht. Bij aankomst is er tijd om wat te lezen of een spelletje te spelen. Om 8.00 uur wordt er naar behoefte eventueel melk of thee gedronken. Vanaf 8.20 uur worden de kinderen van groep 1 en 2 bij hun lokaal gebracht. De andere kinderen mogen zelfstandig naar hun klaslokaal toegaan.

Bij de naschoolse opvang hanteren we de volgende planning:

Woensdag en vrijdag:	
12.15	Inloop/ medewerker haalt de kleuters uit school
12.30	Lunch, zelf meegebracht
13.00	Vrij binnen- of buitenspel, afhankelijk van de ophaaltijden kan ook eerst begeleide activiteit worden aangeboden.
14.30	Fruit moment
15.00	Georganiseerde activiteit
16.30	Er klinkt een bel signaal. Dit is het teken om buiten op te ruimen. Alle kinderen zijn weer in het lokaal voor een gezonde, hartige hap en afsluiting van de dag.
17.00	Gelegenheid huiswerk te maken of vrij binnen- of buitenspel.
17.30	Einde BSO
17.30-18.30	Eventuele extra tijd

Maandag, dinsdag en donderdag:	
15.00	Inloop/ medewerker haalt de kleuters uit school
15.10	Fruit moment, aansluitend worden de activiteiten uitgelegd of besproken
15.30	De kinderen worden in groepen verdeeld. De helft van de kinderen begint met de begeleide activiteit. De andere helft vrij binnen- of buitenspel.
16.30	Er klinkt een bel signaal. Dit is het teken om buiten op te ruimen. Alle kinderen komen weer in het lokaal voor een gezonde, hartige hap en afsluiting van de dag.
17.00	Gelegenheid huiswerk te maken of vrij binnen- of buitenspel.
17.30	Einde BSO
17.30-18.30	Eventuele extra tijd

Op deze wijze proberen we invloed uit te oefenen op het welbevinden van het kind. Om dit te bevorderen zetten wij het, in de wet vastgelegde, mentorschap in. Hierover meer in hoofdstuk 3.

1.3 Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van cognitieve en sociale competenties

Omdat er van kinderen al veel is gevraagd tijdens de uren dat het kind op school was, zien wij het bewust bevorderen van de ontwikkeling van de competenties van kinderen niet als hoofddoel. Zolang kinderen in contact zijn met anderen, ontwikkelen ze door. Volgens de theorie van Erikson, 1902-1994, die beschreven wordt door Becker (2018), is er een wisselwerking tussen de biologische kenmerken van het kind en zijn culturele omgeving waarin andere kinderen en opvoeders een rol spelen.

Via deze weg is er een voortdurende aansporing op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling, de persoonlijke ontwikkeling en zelfredzaamheid, maar ook op de taalontwikkeling.

Tijdens de aangeboden activiteiten zal aandacht worden besteed aan verschillende ontwikkelingsgebieden van kinderen. We richten ons dan voornamelijk op de creatieve ontwikkeling en de motorische ontwikkeling. Deze doelen zullen afwisselend worden aangeboden in uitdagende activiteiten.

We sluiten in onze benadering en activiteiten zoveel mogelijk aan bij de ontwikkeling van elk kind afzonderlijk. Het individu staat bij ons centraal. Ieder kind heeft eigen gaven en talenten die we mogen benutten.

Hierbij willen we het kind laten groeien in zijn zelfvertrouwen en zelfbewustzijn, maar ook willen we hen stimuleren een volgende stap te zetten in de ontwikkeling. Op de BSO leert het kind waartoe het in staat is. De pedagogisch medewerkers laten kinderen succeservaringen opdoen of soms juist ontdekken dat fouten maken niet erg is.

We zijn voortdurend bezig met het omgaan met elkaar. Op de BSO is gelegenheid om met andere kinderen samen te spelen en te werken. We praten samen, luisteren naar elkaar, delen ervaringen en maken plezier met elkaar. De kinderen krijgen veel tijd om samen te spelen. Wanneer er conflicten zijn, worden kinderen aangemoedigd dit met elkaar op te lossen. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen hierin voor zover zij dit nodig hebben.

1.4 Het overdragen van normen en waarden

Op de BSO willen we zoveel mogelijk aansluiten bij de thuissituatie van de kinderen. Omdat wij een reformatorische opvang zijn, verwachten wij van de ouders en de ouders van ons dat ons denken en handelen in overeenstemming is met het Woord van God. We richten ons leven in naar Zijn Wet.

Er wordt geleefd vanuit de Nederlandse cultuur en gewoonten. Ook besteden we jaarlijks aandacht aan het koningshuis.

De regels van waaruit we spreken en handelen zijn:

De Bijbel is ons kompas
We hebben respect voor andere mensen
We bieden structuur en duidelijkheid
We communiceren helder

2 De ruimte

De BSO is gevestigd in het gebouw van de Ds. A. Hellenbroekschool. Er wordt binnen dezelfde basisgroep in het gebouw gebruik gemaakt van een groepsruimte, het inpandige speellokaal en eventueel een multifunctioneel lokaal. Ook maken we gebruik van de patio en de omheinde buitenspeelplaatsen.

In het lokaal dat op andere momenten gebruikt wordt door de peuteropvang is ingericht met een hoge werk-/instructietafel, lage tafels en stoelen en diverse speelhoeken en –materialen die gericht zijn op de jongste kinderen. Ook is er vanuit dit lokaal een toiletruimte bereikbaar met daarin op hoogte een koud/warm water kraan. In dit lokaal spelen voornamelijk de kinderen tot en met groep 3. Ook is er een rusthoekje met zitkussens en een bankje waarop de kinderen rustig, al dan niet zelfstandig, een boekje kunnen lezen.

Op de gang bevinden zich diverse kasten met spelletjes geschikt voor kinderen van groep 3 tot en met 8. Ook zijn er op de gang en het trappenhuis computers. Kinderen die hiervoor toestemming hebben van de pedagogisch medewerker mogen hiervan gebruik maken. Ter herkenning dragen zij hierbij een polsbandje.

Daarnaast kan er ook gebruik worden gemaakt van het inpandige speellokaal met bijbehorende materialen voor bewegingsonderwijs.

Het multifunctionele lokaal kan voor diverse activiteiten worden ingezet.

Buiten de school bevinden zich twee verschillende omheinde schoolpleinen met speeltoestellen voor diverse leeftijden. Als BSO maken we gebruik van het onderbouw plein. De kinderen waarvan de ouders toestemming hebben gegeven en een formulier hebben ondertekend, mogen zonder toezicht van de pedagogisch medewerker ook op het bovenbouwplein spelen. Zij dragen hierbij ter herkenning ook een polsbandje. Wanneer ouders hier geen toestemming voor hebben gegeven, spelen de kinderen uitsluitend buiten onder toezicht van de pedagogisch medewerker.

Externe activiteiten en uitstapjes worden altijd vooraf naar ouders gecommuniceerd. Wanneer een groep van 6 of meer kinderen het schoolterrein verlaat voor een activiteit, zorgt de pedagogisch medewerker altijd voor extra begeleiding tijdens deze activiteiten of uitstapjes.

3 Organisatie van de basisgroepen en medewerkers

Groepen

Per dag wordt er zowel voor- als naschoolse opvang geboden. De opvang is voor kinderen in de basisschoolleeftijd, van 4 tot en met 13 jaar. Iedere dag is er één groep waarin de kinderen worden opgevangen. In deze basisgroep is er altijd een maximum van 22 kinderen.

Bij een studiedag mogen alle kinderen van de BSO van de opvang gebruik maken. Ook op een ander moment is het mogelijk om extra opvang aan te vragen. Wanneer ouders extra opvang nog hebben, kunnen ze dit aanvragen via het ouderportaal. Dit wordt toegestaan mits er voldoende personeel aanwezig is en er niet meer dan 22 kinderen aanwezig zullen zijn.

Pedagogisch medewerkers

Voor de kinderen en hun ouders is het duidelijk welke pedagogisch medewerker er op welke dag is. Elke basisgroep wordt begeleid door één of twee vaste, geschoolde pedagogisch medewerkers, daarnaast hebben de kinderen altijd een aantal bekende kinderen bij zich in de groep. De medewerkers hebben eens in de twee maanden teamoverleg. Daarnaast is er ook dagelijkse overdracht van de bijzondere dingen en tussentijdse afstemming.

Coaching medewerkers

Onze medewerkers ontvangen coaching van een pedagogische coach. Eén van onze medewerkers is hiervoor opgeleid en heeft een actieve rol in de ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers.

Vervanging en achterwacht

Wanneer een pedagogisch medewerker ziek is, zorgt de leidinggevende voor vervanging. Invallen gebeurt door één van de andere pedagogisch medewerkers of de vaste invalkrachten. Bij onverwachte ziekte of calamiteiten, is er een achterwacht. De leidinggevende is dan altijd bereikbaar en zorgt dat er vervanging komt. In geval van nood kan ook de directeur van de basisschool worden ingelicht en/of kan eventueel een nog aanwezige leerkracht te hulp komen.

Vrijwilligers

Op de BSO zijn vrijwilligers altijd boventallig aanwezig. Zij dragen geen verantwoordelijkheid in de begeleiding en verzorging van de kinderen. Wanneer ouders of andere volwassenen aanwezig zijn bij een activiteit, dragen ze hierbij nooit hoofdverantwoordelijkheid.

Stagiaires

Kinderopvang De Benjamin is een erkend leerbedrijf om mbo-studenten niveau 2 te begeleiden in de groepspraktijk. Ook komt het voor dat jongeren een korte maatschappelijke stage bij ons vervullen.

Stagiaires werken altijd 'boventallig' op de groep en werken samen met gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Samen met de pedagogisch medewerker dragen deze stagiaires zorg voor het welzijn van de kinderen, het verzorgen van eten en drinken, het begeleiden van huiswerk of ontspannende activiteiten en verzorgen eventueel een activiteit. Hierbij is altijd een pedagogisch medewerker aanwezig als hoofdverantwoordelijke. De stagiaire zal nooit de hoofdverantwoordelijkheid over de groep dragen. Wanneer de stagiaire voor een langer periode aanwezig is en daarbij opdrachten te vervullen heeft, zullen wij vragen om een VOG en het tekenen van een stage overeenkomst.

Bij de *maatschappelijke stage* zullen jongeren nooit de verantwoordelijkheid dragen over kinderen. Het doel van deze stage is de oriëntatie op het vak van pedagogisch medewerker en bijdragen aan het bevorderen van het welzijn van de kinderen. Stagiaires zullen daarom voornamelijk assisterend aanwezig zijn en activiteiten met kleine groepjes kinderen uitvoeren onder verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker.

Wel kan de stagiaire met (enkele) kinderen buiten op het plein zijn, terwijl de pedagogisch medewerker binnen is. Hierbij is de stagiaire altijd binnen het zicht van andere volwassenen. De pedagogisch medewerker draagt zorg voor een professionele begeleiding van de stagiaire.

De rol van de *MBO-studenten niveau 2* is ondersteunend en uitvoerend. De stagiaire is belast met de dagelijkse taken die voorkomen op de groep. De praktijkopleider evalueert samen met de stagiaire en

de pedagogisch medewerkers op de groep welke taken de stagiaire op zich kan nemen. De taken worden afgestemd op het niveau van bekwaamheid van de stagiaire en worden vastgelegd door de praktijkbegeleider.
Stagiaires werken zelfstandig onder supervisie/begeleiding en werken binnen (gesloten, kortdurende) opdrachten.

4 Mentorschap

Het mentorschap op de BSO houdt in dat ieder kind gekoppeld is aan één van de pedagogisch medewerkers.

Na de aanmelding door de ouders nodigt de mentor het kind samen met zijn of haar ouder(s) uit voor de intake. De mentor voert dan het intakegesprek met het kind en de ouder(s). Hierbij wordt gebruik gemaakt van het intakeformulier welke als bijlage is toegevoegd.

De mentor observeert het kind en houdt het welbevinden in de gaten. Bij twijfel is er een vragenlijst beschikbaar welke ook als bijlage is toegevoegd. Deze dient als hulpmiddel bij het aangaan van het gesprek met de ouders.

De mentor bespreekt bijzonderheden in de ontwikkeling of het welbevinden van de kinderen op het teamoverleg. Indien nodig wordt een handelingsplan opgesteld en geëvalueerd.

De mentor is voor zowel het kind als de ouders het eerste aanspreekpunt als er vragen zijn over de ontwikkeling en het functioneren van het kind. De mentor zal op haar beurt zelf ook degene zijn die ouders benadert als er bijzonderheden zijn (voorgevallen). Bij bijzonderheden zoeken we een rustig moment of rustige ruimte op om persoonlijke dingen te bespreken. We spreken niet diepgaand over een kind als andere ouder(s) mee kunnen luisteren.

In overleg met ouders kan de mentor in gesprek gaan met de leerkracht of IB-er van de basisschool om over de begeleiding van (de ontwikkeling van) het kind te spreken.

Bij problemen of achterstanden in de ontwikkeling, kunnen we ouders ook verwijzen naar het CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin), logopedie of fysiotherapie.

Literatuurlijst

- Becker, A. (2018) *Inleiding in de pedagogiek*, Van Gorcum, p. 181-183, 191-193, 201-205
Rixsen-Walraven, M. (2004). *Pedagogische kwaliteit in de kinderopvang: doelstellingen en kwaliteitscriteria*. Uitgeverij Boom.
Van Keulen, A. (2014) *Pedagogisch kader, voor professionele netwerken onderwijs en kinderopvang*, SWP Amsterdam

Bijlage 1 Toestemmingsdocument

Beste ouder(s),

We willen u graag informeren over de regels die wij op de BSO hanteren. De kinderopvang deelt het gebouw samen met de basisschool. Voor uw kind een bekende en veilige omgeving. Om het voor de pedagogisch medewerkers en leerkrachten duidelijk te houden, zijn de volgende afspraken gemaakt. De ruimte van de Kinderopvang is tevens de basisruimte voor de BSO. Daarnaast kan er onder toezicht ook gebruik gemaakt worden van het speellokaal. Soms zal er gebruik worden gemaakt van het multifunctionele lokaal. Bij het buitenspelen wordt er gebruik gemaakt van het onderbouwplein.

Voor kinderen vanaf groep 4 zijn hierop uitzonderingen.

Wanneer zij zich aan de regels houden en uw toestemming hebben, mogen zij zonder direct toezicht gebruik maken van andere ruimtes.

De kinderen mogen zonder direct toezicht spelen op het bovenbouwplein. Op dit plein staan diverse speeltoestellen, waaronder ook een voetbalveld. De pleinregels die hiernaast staan afgebeeld, zijn bekend bij de kinderen. Deze regels gelden ook onder schooltijd en bij de TSO (tussen schoolse opvang).

Bij toestemming mogen de kinderen op de gangen of in het trappenhuis een spelletje doen of gebruik maken van de computers. De computers van school hebben een beveiligde omgeving (internetfilter). De kinderen kunnen hiermee ook in hun eigen moo account (aan huiswerk) werken. We willen samenspel stimuleren en computergebruik zoveel mogelijk beperken.

Als de kinderen op deze plaatsen willen spelen, moeten ze dat aan de pedagogisch medewerker vragen. Wij geven alleen toestemming aan de kinderen waarbij de hierbij gevoegde brief door u is ondertekend. Bij overtreding van de regels of verlaten van het plein, wordt deze mogelijkheid voor hen ingeperkt.

Als de kinderen toestemming krijgen van de pedagogisch medewerker, krijgen ze een polsbandje om waardoor ze te herkennen zijn.

Wanneer ouders hier geen toestemming voor hebben gegeven, spelen de kinderen uitsluitend buiten onder toezicht van de pedagogisch medewerker.

We ontvangen bijgevoegd formulier z.s.m. retour.

Met vriendelijke groet, ook namens de medewerkers van de BSO,

Karinda van Gernerden

PLEINREGELS

Ruzies praten we uit

Iedereen hoort erbij

Alleen zachte ballen op het plein

Let op je taalgebruik

Beleefd zijn tegen ouderen en elkaar

Op je eigen plein blijven

Zuinig zijn op de materialen

Bij deze verklaren wij als ouder(s)/verzorger(s) van
dat wij toestemming geven voor:

- Het zonder direct toezicht spelen op het (bovenbouw)plein van de school.**
- Het gebruik maken van de computer tijdens de opvang. Hierbij mag mijn kind de beveiligde schoolomgeving gebruiken.**

De regels hieromtrent zijn besproken met onze zoon/dochter.

Handtekening ouder(s)/verzorger(s):

Handtekening kind:

Handtekening vertegenwoordiger van De Benjamin:

Checklist welbevinden

Bij twijfels over het welbevinden van een kind op de BSO, gebruiken de pedagogisch medewerkers onderstaande checklist bij het in kaart brengen van de zorgen die er zijn. Naar aanleiding van het beeld dat ze krijgen door het afnemen van deze checklist, wordt in overleg met de leidinggevende bepaald of er contact gezocht wordt met de ouders en eventueel in samenspraak met hen de leerkracht van het kind.

Werkwijze:

Bij ieder onderdeel zijn twee uitersten omschreven. Hieraan wordt de volgende score verbonden:

5: het eerste klopt

4: het eerste klopt bijna

3: neutraal

2: Het laatste klopt bijna

1: Het laatste klopt

Omcirkel de waarde van het gedrag wat van toepassing is op het gedrag van het kind.

Omgaan met zichzelf

Het kind:

1. is open, nieuwsgierig, levenslustig / Maakt een vlakke indruk	5 - 4 - 3 - 2 - 1
2. is ondernemend, energiek / Is stil, teruggetrokken	5 - 4 - 3 - 2 - 1
3. lijkt geen energie te kunnen opbrengen / Is huilerig, kruipt weg	5 - 4 - 3 - 2 - 1
4. heeft aandacht voor nieuwe dingen / Schermt zich af voor nieuwe dingen	5 - 4 - 3 - 2 - 1
5. heeft aandacht voor de omgeving / Is in zichzelf gekeerd	5 - 4 - 3 - 2 - 1
6. ziet de omgeving als uitdaging / Nauwelijks oog voor uitdagingen	5 - 4 - 3 - 2 - 1
7. oefent nieuwe vaardigheden / Vindt weinig dingen leuk	5 - 4 - 3 - 2 - 1
8. geniet van dingen die gebeuren of die hij zelf doet / Geniet en speelt niet echt	5 - 4 - 3 - 2 - 1
9. is tevreden, ontspannen, evenwichtig/is rusteloos, schrikachtig,	5 - 4 - 3 - 2 - 1
10. huilt zonder reden, is snel in paniek	5 - 4 - 3 - 2 - 1
11. kan zichzelf bezighouden / is afwachtend in spel, neemt geen risico's.	5 - 4 - 3 - 2 - 1
12. reageert zonder schrik op gebeurtenissen / toont frustratie door tegendraadsheid, onredelijke boosheid, dwingend gedrag of passiviteit.	5 - 4 - 3 - 2 - 1
13. laat zich niet uit het veld slaan / is snel ontmoedigd.	5 - 4 - 3 - 2 - 1
14. heeft een ontspannen en zelfverzekerde lichaamshouding / lichaamshouding is stijf of gespannen.	5 - 4 - 3 - 2 - 1
15. slaapt/eet en drinkt goed / slaapt, eet en drinkt slecht of onrustig.	5 - 4 - 3 - 2 - 1
16. emoties passen bij de situatie / toont geen of juist te extreme emoties.	5 - 4 - 3 - 2 - 1

Contact met de Pedagogisch medewerkers

Het kind:

1. is tevreden, ontspannen, evenwichtig in contact met de PM / is in contact met de PM hangerig, huilerig, dwingend, dwars, schrikachtig, rusteloos.	5 - 4 - 3 - 2 - 1
2. toont weinig frustratie of boosheid bij de PM / is niet makkelijk door haar te troosten, kalmeren.	5 - 4 - 3 - 2 - 1
3. heeft een gespannen of afwijzende lichaamshouding bij de PM / laat zich troosten, kalmeren, afleiden door de PM.	5 - 4 - 3 - 2 - 1

4. accepteert initiatieven tot contact met de PM / is afwachtend of doet juist in sterke mate beroep op de PM: wil steeds op schoot of naast haar zitten.	5 - 4 - 3 - 2 - 1
5. Accepteert de nabijheid van andere volwassenen als de PM er is/ vindt het moeilijk als de PM niet in de buurt is.	5 - 4 - 3 - 2 - 1

Contact met andere kinderen

Het kind:

1. is tevreden, ontspannen, evenwichtig in contact met andere kinderen / heeft weinig positieve contacten met andere kinderen.	5 - 4 - 3 - 2 - 1
2. heeft positieve contacten met andere kinderen / is agressief, afwerend, afwachtend of tegendraads in contact met andere kinderen.	5 - 4 - 3 - 2 - 1
3. laat zich niet uit het veld slaan bij het leggen van contacten / reageert angstig, paniekerig of met gespannen lichaamshouding op (lichamelijk) contact met andere kinderen.	5 - 4 - 3 - 2 - 1
4. straalt rust uit in (lichamelijke) ☐ contacten met andere kinderen / reageert met invoelbare emoties op andere kinderen.	5 - 4 - 3 - 2 - 1
5. Laat het merken aan andere kinderen als hij het ergens niet mee eens is / toont geen of juist extreme emoties ten aanzien van andere kinderen.	5 - 4 - 3 - 2 - 1

Behaalde score:

Vervolg:

Score	Actie:
100 - 130	Het kind zit goed in zijn vel, geen actie nodig
50 - 100	Blijf alert op de signalen die je krijgt. Overleg met leidinggevende wanneer actie ondernomen moet gaan worden.
26 - 50	Er zijn zorgen rondom dit kind. Overleg met leidinggevende over het contact met de ouders omtrent deze signalen.